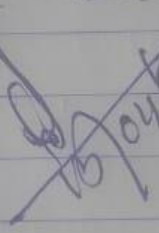

প্ৰথম মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহৰ কাৰণ আৰু ফলাফল

স্বৰ্গদেউ লক্ষ্মীসিংহৰ ৰাজত্বকালৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনাটো হল মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহ। এই বিদ্ৰোহটো আছিল আহোম ৰাজশক্তিৰ বিৰুদ্ধে হোৱা প্ৰথম গণ অভ্যুত্থান। ইয়াৰ ফলত আহোম ৰাজ্যৰ ৰাজনৈতিক অৱস্থাত বিনষ্ট হয় আৰু আহোম ৰাজত্বৰ দ্ৰুত পতন আৰম্ভ হয়।

মোৱামৰীয়াসকল হল মহাপুৰুষীয়া বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ কাল সংহতি শাখাৰ অন্তৰ্গত 'মায়ামৰা' বা মোৱামৰীয়া সত্ৰৰ শিষ্য। এই সত্ৰ অনিৰুদ্ধদেৱে দ্বাৰাই ১৬০১ খ্ৰীঃত নিজ জন্মস্থান নাৰায়নপুৰৰ নিকট বালিকুঁৰিত স্থাপন কৰিছিল। মায়ামৰা সত্ৰত মহন্ত বা সত্ৰাধিকাৰসকল আছিল শূদ্ৰ সম্প্ৰদায়ৰ আৰু ইয়াৰ শিষ্যসকল গোৱালপাৰালৈকে বিস্তাৰিত আছিল। স্বৰ্গদেউ লক্ষ্মীসিংহৰ ৰাজত্বকালত কীৰ্তিচন্দ্ৰ বৰবৰুৱাৰ হাতত দুজন মোৱামৰীয়া সত্ৰৰ শিষ্যক অপদস্থ হোৱাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিততেই এই বিদ্ৰোহৰ সূচনা হৈছিল যদিও প্ৰকৃততে আহোম শাসনৰ প্ৰতি মোৱামৰীয়াসকলৰ ক্ষোভ বহুদিনৰ পৰাই পুঞ্জীভূত হৈ আছিল। এই বিদ্ৰোহৰ কাৰণসমূহ নিম্নে উল্লেখিত ধৰণে আলোচনা কৰিব পাৰি।

মোৱামৰীয়াসকলে তেওঁলোকৰ গুৰু অথবা মহন্তৰ বাহিৰে আন কোনো ব্যক্তি বা পাৰ্থিৱ বস্তুৰ ওচৰত মূৰ দোৱা নাছিল। এই বিষয়টোক স্বৰ্গদেউ প্ৰমুখ্যে ডাঙৰীয়াই সহজে লব পৰা নাছিল। তেওঁ মোৱামৰীয়াসকলক তেওঁলোকৰ গুৰুৰ প্ৰতি থকা আনুগত্যক প্ৰশমন চলালে ফলত কেইজনমান মোৱামৰীয়া বৈ সত্ৰৰ শিষ্য ধৰা সেইজনক জোৰাৰ পাতি তুলি ডাঙৰ অসম্মান

শাক্ত ক্ষে মোৱা গোসাঁইক সেন্দুৰ ফোঁটা চকুৱাই মাথাত নিৰ্দেশ দিছিল। কিন্তু বিষয়াসকলে তেওঁলোকে মহন্তৰ প্ৰতি সদা ভক্তিৰ অবিশ্বাস্য উদাহৰণ দেখুৱাই গোসাঁইৰ ওচৰত শিৰ নত নকৰি মৃত্যুক আকোৱালি লৈছিল। এই ঘটনাৰ পিছৰপৰাই মোৱামৰীয়া আৰু আহোম শাসক শ্ৰেণীৰ মাজত পাৰস্পৰিক প্ৰতিদ্বন্দ্বী বৃদ্ধি পাইছিল বাৰুকৈ। স্বৰ্গদেউ প্ৰমত্ত সিংহৰ মৃত্যুৰ পিছত জেঁঠৰ পুত্ৰৰ নোহোৱা বা অযোগ্যতাই ৰাজপাটত উঠে। তেওঁ ৰাজত্বকালত মোৱামৰীয়া মহন্ত নিত্যানন্দদেৱক হত্যা কৰাইছিল। এই হত্যাকাণ্ডৰ প্ৰতিশোধ লবলৈ মোৱামৰীয়া শিষ্যসকলে প্ৰকাশ্যে স্বৰ্গদেউৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহ ঘোষণা কৰিছিল।

কিন্তু অপুষ্ট শক্তিৰ লোকসকলে আহোম ৰাজসভাৰ কাৰ্য্যাৱলীৰ প্ৰতি আগৰেপৰা প্ৰতিশোধমূলকভাৱে বিশেষভাৱে মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহৰ পথ প্ৰশস্ত কৰিছিল। স্বৰ্গদেউ গদাধৰ সিংহৰ দিনৰ পৰা শাক্ত ধৰ্মৰ আৰু তেওঁ বৈষ্ণৱ সত্ৰসমূহৰ প্ৰতিপত্তি আৰম্ভ হয় বৈষ্ণৱ নিপীড়নৰ নীতি অৱলম্বন কৰি ভলেশ্বৰৰ সত্ৰাধিকাৰক হত্যা কৰি সত্ৰৰ মূল্যবান আ-অসবাব বাজেয়াপ্ত কৰিছিল। তেওঁৰ পুত্ৰ স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহই যদিও বৈষ্ণৱসকলৰ প্ৰতি নীপিড়ন বন্ধ কৰিছিল তথাপিও মোৱামৰীয়াসকলৰ লগত তেওঁৰ সম্পৰ্ক সৌহাৰ্দ্যপূৰ্ণ নাছিল। কিন্তু আনহাতে সেয়ে মোৱামৰীয়াসকলৰ সম্পৰ্কৰ অৱনতি ঘটে স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহৰ দিনত। বৰৰজা ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰীয়ে দুৰ্গা পূজালৈ নিমন্ত্ৰণ দি আনি বলেৰে মহন্তসকলক ফোঁট লগালে ~~বাধ্য কৰাই~~ মোৱামৰীয়া মহন্তসকল বাধ্য কৰাইছিল। ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰীৰ

Page-3

লগে দুৰ্ব্যৱহাৰে মোৱামৰীয়াসকলক আহোম শাসক গোষ্ঠীৰ প্ৰতি এক ক্ষোভ মনোভাৱ বৃদ্ধি কৰিছিল।

তৎকালিন কাৰণ: মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহৰ তৎকালীন কাৰণ হ'ল কীৰ্তিচন্দ্ৰ বৰবৰুৱাৰ মোৱামৰীয়া মহন্ত সকলৰ প্ৰতি কৰা অপমানজনক ব্যৱহাৰ। ~~স্বৰ্গদেউ ৰাজেশ্বৰ সিংহৰ দিনত তেওঁ অতি শক্তিশালী হৈছিল~~। তেওঁ স্বৰ্গদেউ লক্ষ্মীসিংহৰ দিনত অতি প্ৰভাৱশালী হৈ উঠিছিল। তেওঁৰ ব্যক্তিগত আচৰণ চৰিত্ৰই দেখুৱাইছিল যে মোৱামৰীয়াসকলৰ ৰজাৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহ কৰিবলৈ বাধ্য কৰাইছিল। উল্লেখ আছে যে এসময়ত স্বৰ্গদেউ লক্ষ্মীসিংহ আৰু কীৰ্তিচন্দ্ৰ বৰবৰুৱাই নাওঁৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত বিহাৰ কৰোঁতে মোৱামৰীয়া মহন্ত নাহৰ মহন্তই ৰজাক দেখি আসনৰ পৰা নমস্কাৰ কৰিছিল। কিন্তু বৰবৰুৱাক সন্মান নজনোৱাত কীৰ্তিচন্দ্ৰ বৰবৰুৱাই মহন্তক অপমান কৰে, ইয়াৰ পিছদিনাৰ পিছত মহন্তৰ প্ৰচলিত ৰীতি মতে ধৰ্মীয় শিক্ষা হাতী ৰজাক প্ৰদান কৰিছিল তেওঁৰ দুজন শিষ্য নাহৰ মোৰাণ আৰু ৰাঘৱ মৰাণক দণ্ড দিয়া হৈছিল। কিন্তু বৰবৰুৱাই হাতীৰেহে বিভিন্ন সুঁতি উলিয়াই সমাজৰ আৰু শাৰীৰিক দুৰ্ব্যৱহাৰ কৰে।

বৰবৰুৱাৰ লগত দুৰ্ব্যৱহাৰৰ অন্তিমত ৬২ অগ্ৰহায়ণত ২৭ উনসত্তৰ চনৰ নৱেম্বৰত মহন্ত মোহনমালি মহন্তৰ দুজন ৰাঘৱৰ নেতৃত্বত প্ৰায় ২০০০ মোৱামৰীয়া শিষ্যই আহোম ৰাজধানীলৈ লক্ষ্য কৰি যুদ্ধৰ বাবে প্ৰস্তুত হয়। ইতিমধ্যে, সিংহাসনৰ পৰা বঞ্চিত হোৱা ৰুদ্ৰসিংহৰ তৃতীয় পুত্ৰ মোহনমালা

গোহাঁইহঁতে বিদ্ৰোহী আহোমৰ পক্ষত যোগ দিলে। এনেদৰে মোৱামৰীয়া (মৰান) আৰু মোৱামৰীয়া মহন্তৰ আহোম মুহূৰ্তে সুযোগ পাই ২য় বা বিদ্ৰোহী মোৱামৰীয়া সকলে ৰজাঘৰীয়া সৈন্যক পৰাস্ত কৰি ৰাজধানী দখল কৰে আৰু ৰজা লক্ষ্মীসিংহক বন্দী কৰি জয়দৌলত বন্দী কৰে। আনহাতে অত্যাচাৰী কীৰ্তি চন্দ্ৰ বৰবৰুৱাক বন্দী কৰি প্ৰাণদণ্ড প্ৰদান কৰে। বিদ্ৰোহী সকলে ৰাজধানী ৰংপুৰ অধিকাৰ কৰি নাহৰখোৰাৰ পুতেক ৰমাকান্তক ৰজা পাতিলে। ৰমাকান্তই নিজৰ নামত নতুনকৈ মোহৰ মৰাই দেশ শাসন কৰিছিল হ'লা।

= ০ =

04/2020